

zející, tak i způsob, jak s dítětem naložila a jak sebe opatřila. Nic nevyšlo najevo, co by naznačovalo jakoukoliv poruchu duševní. Pouhé rozčilení, nedosahující stupně afektu, není ještě stavem pathologickým; není jím o sobě ani rozčilení ženy při porodu, jenž je jen normálním, přirozeným zjevem v životě ženy, též duševním. Podle znaleckého posudku ani pánevní porod, o jaký šlo v souzeném případě, není ničím abnormálním. Označili-li znalci stav značného rozčilení, v jakém byla obžalovaná v době trestného činu, za stav prudkého hnutí myslí ve smyslu § 46 tr. z., nebyl ani tímto posudkem znaleckým tvrzen stav, jenž by ve smyslu § 319 tr. ř. vyžadoval zvláštní otázky dodatkové.

Stížnost se mylí, domnívá-li se, že v příčině nezbytnosti dodatkové otázky je dlužno rozlišovati mezi trestným skutkem dolosním a z pouhého opominutí. Předpis § 319 tr. ř. ukládá v obou případech stejnou povinnost porotnímu sboru soudnímu. Připouští-li stěžovatelka, že pouhý stav rozčilení jí tvrzený, t. j. rozčilení vyplynuvšího z náhlého porodu a bolestí a krvácení jej provázejících, nebyl ještě sám o sobě důvodem vylučujícím trestnost podle § 2 tr. z. při tom deliktu, na který zněla obžaloba, a že tudíž nebylo tu zákonných předpokladů pro dodatkovou otázku na důvod trestnost vylučující k první otázce hlavní, vyvrací tím již sama svoji výtku, že přes to týž stav rozčilení měl tvořiti obsah zvláštní otázky dodatkové k otázce eventuální, znějící na přečin podle § 335 tr. z. Při své námitce, že rozčilení, provázející trestný skutek kulposní, tvoří ony »zvláštní poměry« ve stavu pachatelově v době činu, které jsou důležité pro úsudek, pokud vinník mohl nahlédnouti, že jeho skutek či opominutí zvětšuje nebo způsobuje nebezpečnost života atd., neuvědomuje si patrně, že tuto náležitost trestného jednání pachatelova musí soud — porotní stejně jako nalézací — vždy posouditi jen v rámci svého rozhodování o trestní vině, ne však jako samostatný stav či skutečnost podle zákona trestnost pachatelovu vylučující. Posudek znalců o značném rozčilení obžalované v době trestného činu a o prudkém hnutí myslí stejně jako jí samotnou tvrzené rozčilení tvořily takto jen součást průvodů a výsledků řízení, sloužících porotcům ku přezkoumání a k utvoření si úsudku o vině obžalované, k odpovědi na otázku eventuální, zda mohla snadno poznati následky, které z jejího činu neb opominutí mohly vzejíti, nebyly však tvrzením nebo napověděním stavu nebo skutečnosti, který by tvořil předpoklady pro postup porotního soudu ve smyslu § 319 tr. ř. Řízení ani rozsudek netrpí proto vytýkanou zmatečností a zmateční stížnost bylo tudíž zamítnouti.

Čís. 5408.

Jako pachatel ve smyslu § 486 tr. zák. může přicházeti v úvahu pouze ten, kdo samostatně vede podnik (obchod).

Názor, že tichý společník (který vede komerční stránku podniku) je povinen působiti k vyrovnání a že z titulu tichého společníctví ručí věřitelům trestně-právně za jejich poškození, nemá opory v zákoně.

(Rozh. ze dne 24. října 1935, Zm I 665/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného F. B. do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 17. dubna 1935, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486, č. 2 tr. z., zrušil rozsudek v odpor vzatý co do F. B. jako zmatečný a vrátil věc témuž soudu nalézacímu, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost vytýká napadenému rozsudku číselně zmatky podle č. 5, 9 b) a 10 § 281 tr. ř., obsahově však jde pouze a jediné o zmatek v č. 9 lit. a) § 281 tr. ř. uvedený, leč právě v tomto směru nelze stížnosti upřít oprávnění.

Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný F. B. byl tichým společníkem firmy M. s vkladem 40.000 Kč, a že se měl starati a také se staral o komerční stránku podniku. Dále zjišťuje rozsudek, že B. zavedl v podniku knihy po americkém způsobu a že sestavoval každoročně bilanci, konečně že spolu s M. »činili výběry ze závodu« ve výši ročních asi 30.000 Kč, a že již v roce 1931 upozornil B. M-a na finanční stav podniku.

Z těchto skutkových zjištění nelze však, jak to činí soud první stolice, odvoditi závěr o vině stěžovatelově úvahou, že znal pravý finanční stav firmy, věděl, že firma činí nové dluhy a dluhy splácí, a že tudíž nestačilo, že M-ovi finanční stav podniku sdělil, nýbrž že bylo jeho povinností, působiti na to, aby M. včas ohlásil vyrovnání nebo konkurs. Tuto úvahu zakončuje soud první stolice závěrem, že v tomto směru stěžovatel jako tichý společník, který vede komerční stránku podniku, ručí svojí nedbalostí za poškození věřitelů.

Zmateční stížnosti, jež obsahově dovozuje, že výrokem o tom, zdali takto zjištěný skutek obžalovaného je přečinem čili nic, bylo zákona nesprávně užito, nelze upřít úspěch.

Jako pachatel ve smyslu ustanovení § 486 tr. z. může přicházeti v úvahu pouze ten, kdo samostatně vede podnik či obchod, t. j. kdo kontrahuje dluhy, splácí je, atd.; leč skutková zjištění nalézacího soudu neobsahují tohoto tvrzení, alespoň ne do té míry, aby je bylo lze míti za jednoznačně projádřeno. Rozsudek sice praví na jednom místě, že »obžalování« (tedy i B.), v zápětí však dodává: »resp. firma M., činili nové dluhy a dluhy spláceli«, načež o několik odstavců dále praví, že obžalovaný (B.) věděl, že firma dělá nové dluhy, avšak způsobem nepřipouštějícím pochyb není nikde v rozsudku obsaženo skutkové zjištění, jež by dopouštělo závěr, že obžalovaný B. byl osobou samostatně vedoucí firmu, že i on dluhy kontrahoval a že je i splácel. Okolnost, že vedl obchodní knihy, není sama o sobě toho druhu, aby vedla k tomuto závěru, tím méně skutečnost, že »konány byly výběry ročních 30.000 Kč«, jež by se zdála spíše nasvědčovati tomu, že obžalovaný si prostě vybíral plat. Povinnost tichého společníka, působiti

k vyrovnání, případně jeho ručení věřitelům ve smyslu trestně-právním z titulu tichého společníctví, nemá zákonného podkladu.

Zrušovacímu soudu nelze rozhodnouti ve věci samé, neboť dříve bude nutno celé řady zjištění skutkových, jež soudu zrušovacímu prováděti nelze, jichž je však nezbytně zapotřebí, má-li býti stanoveno, zda B. přichází v úvahu jako pachatel ve smyslu § 486, resp. 486, lit. c) tr. z. Následkem nedostatečných skutkových zjištění ve věci zůstává tato otázka otevřena. Soud první stolice se omezil na zjištění, že B. vedl k o - m e r č n í a M. t e c h n i c k o u s t r á n k u p o d n í k u. Toto zjištění neříká však ničeho o tom, jaký byl vlastně faktický poměr mezi M. a B., zda B. nebyl fakticky něco více než tichým společníkem, zda i B. samostatně objednával materiál, staral se o nákupy, zadával objednávky, přijímal zakázky, vyžadoval úvěr a konal platy, a právě tyto otázky teprve povedou k dalšímu zjištění, zda po rozumu § 486, lit. c) tr. z. samostatně věci dlužníkovy vedl, i k závěru, zda jest jej považovati za pachatele ve smyslu § 486 tr. z.

Čís. 5409.

Zakročoval-li obecní strážník z příkazu obecního starosty na žádost nájemníka, jemuž pronajímatel, chtěje mu znemožniti bydlení, odstranil okna a dveře bytu, a žádal-li, aby pronajímatel dal byt zase do pořádku, což pronajímatel odepřel, a chtěl-li strážník sám vykonati, čeho k tomu bylo třeba, jednali oba — obecní starosta i strážník — u výkonu policejních oprávnění obce (§ 28, čís. 2, 5, § 59 obec. zřízení pro Čechy) a nerozhodovali jen o odporujících si nárocích na vydání dveří a oken.

(Rozh. ze dne 24. října 1935, Zm I 1016/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 25. června 1935, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, dovolávající se jen zmatku čís. 10 § 281 tr. ř., nelze přiznati oprávnění.

Podle § 28 obec. zřízení pro Čechy přísluší obci přihlížeti k bezpečnosti osob a jmění (čís. 2) a vykonávati policii ve příčině zdraví (čís. 5). Podle § 59 cit. obec. zřízení je obecní starosta povinen učiniti opatření k vykonávání místní policie nevyhnutelná. Odstranila-li A. S. jako domácí podle zjištění napadeného rozsudku okna a dveře bytu svého nájemníka K. R., chtějíc mu znemožniti bydlení, ohrozila tímto svémocným jednáním jednak bezpečnost majetku R-ova, kdyžt byt byl učiněn takto přístupným nepovolaným osobám, jednak zdraví R. a jeho malých dětí, kdyžt mohly z průvanu onemocněti.